

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«ПЕДАГОГІКА ТА МИСТЕЦТВО
ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Медсестринство
Навчальний план	2024 р.
Освітній ступінь	Магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	I MC-31
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Соціально-гуманітарних дисциплін
Викладач курсу	к.пед.н., доцент Клонцак Оresta Ігорівна
Контактна інформація викладача	E-mail: o.i.klontsak@lma.edu.ua oklontsak@gmail.com
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через MOODLE, ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=491
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Рік підготовки – 1-й Семестр – 1-й Лекції – 30 год Практичні заняття – 34 год Самостійна робота – 26 год
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Педагогіка та мистецтво викладання у вищій школі» є нормативною дисципліною зі спеціальності 223 Медсестринство освітнього ступеня магістр у 1-ому семестрі. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання та вміння для здійснення педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні педагогічні положення, теорії, категорії, методи та форми організації педагогічної взаємодії, спрямованої на оволодіння здобувачами освіти системи знань, умінь і навичок.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти педагогічного мислення, оволодіння ними знаннями, уміннями і навичками психолого-педагогічного аналізу навчально-виховного процесу, розвиток розуміння сутності педагогічної діяльності як організації взаємодії викладача із здобувачами освіти у ролі рівноправних суб'єктів, партнерів. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні <i>знати:</i>

	<ul style="list-style-type: none"> – сутність головних педагогічних категорій; – методи науково-педагогічних досліджень; – особливості розвитку особистості; – тенденції розвитку освіти в сучасному світі; – принципи, правила організації педагогічного спілкування, його стилі та рівні; – сутність, структуру особливості процесу навчання у вищій школі; – традиційні та інтерактивні методи навчання; – сучасні організаційно-методичні форми навчання; – критерії психолого-педагогічного аналізу навчального заняття; – особливості педагогічного спілкування, його стилі та рівні, фактори, що сприяють та перешкоджають спілкуванню; – норми, критерії оцінки діяльності педагога та здобувача освіти. <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати методи науково-педагогічних досліджень; – застосовувати методи та прийоми організації педагогічної взаємодії; – аналізувати й розв’язувати конфліктні ситуації; – визначати, планувати структуру, зміст навчального заняття відповідно до дидактичних цілей; – проєктувати процес навчання в конкретних формах, оцінювати ефективність та результативність освітнього процесу; – розвивати інтерес здобувачів освіти до змісту навчального матеріалу; – аналізувати різноманітні педагогічні ситуації.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері медсестринства з метою розвитку нових знань та процедур.</p> <p>ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері охорони здоров’я до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПРН 15. Застосовувати педагогічні технології в освітньому процесі закладів освіти.</p> <p>ПРН 19. Використовувати цифрові технології та інструменти у професійній діяльності.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p>Відвідування занять Студенти повинні відвідувати усі практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Політика дедлайну Студенти зобов’язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p>

Порядок відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій або у будь-який зручний для викладача час.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

СТРУКТУРА КУРСУ**ТЕМИ ЛЕКЦІЙ**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогіка як наука	2
2	Методи науково-педагогічних досліджень	2
3	Історія зарубіжної освіти	2
4	Історія становлення педагогічної думки в Україні	2
5	Розвиток і формування особистості	2
6	Педагогічна майстерність викладача. Викладач як суб'єкт педагогічної діяльності	2
7	Педагогічне спілкування як взаємодія	2
8	Вербальна та невербальна комунікація педагога	2
9	Конфлікти у педагогічній діяльності, шляхи їхнього вирішення	2
10	Підвищення педагогічної майстерності викладача	2
11	Дидактика як теорія освіти і навчання	2
12	Загальні методи і засоби навчання у ЗВО	2
13	Інтерактивні та інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі	2
14	Форми організації освітнього процесу у вищій школі	2
15	Зміст освіти у вищій школі	2
	Разом:	30

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогіка як наука	2
2	Методи науково-педагогічного дослідження	2
3	Історія зарубіжної освіти	2
4	Історія становлення педагогічної думки в Україні	2
5	Розвиток і формування особистості	2
6	<i>Модульний контроль 1.</i> Основи загальної педагогіки	2
7	Педагогічна майстерність викладача	2
8	Педагогічне спілкування як взаємодія	2
9	Вербальна та невербальна комунікація педагога	2
10	Конфлікти у педагогічній діяльності, шляхи їхнього вирішення	2
11	Підвищення педагогічної майстерності викладача	2
12	Дидактика як теорія освіти і навчання	2
13	Загальні методи і засоби навчання у ЗВО	2
14	Інтерактивні та інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі	2
15	Форми організації освітнього процесу у вищій школі	2
16	Зміст освіти у вищій школі	2

17	Модульний контроль 2. Основи педагогічної майстерності та дидактики вищої школи	2
	Разом:	34

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Теми	Кількість годин
1	Проаналізувати категорійно-понятійний апарат педагогіки вищої школи та зв'язок педагогіки з іншими науками	2
2	Підготувати доповідь про історичні аспекти формування системи освіти у розвинутих європейських державах (одна країна на вибір)	2
3	Підготувати презентацію (до 7-10 хв) про життєвий шлях та педагогічну діяльність одного з видатних українських педагогів	2
4	Підготовка до модульного контролю 1	2
5	Виокремити та проаналізувати основні напрями діяльності викладача закладу вищої освіти	2
6	Змодельовати (на прикладі конкретних педагогічних ситуацій) рівні, стилі та бар'єри в процесі спілкування педагога студентами	2
7	Безперервний професійний розвиток викладача ЗВО	2
8	Виокремити і охарактеризувати принципи і закономірності навчання	2
9	Написати власні міркування у вигляді есе про висловлювання видатних педагогів щодо характеристики методів виховання: «Метод виховання – це інструмент впливу педагога на особистість вихованця, інструмент дотику до особистості» (А. Макаренко); «Найкраща форма виховання – особистий приклад» (Г. Сковорода)	2
10	Підготувати фрагмент лекції із застосуванням інтерактивних методів навчання	2
11	Проаналізувати переваги і недоліки різних форм організації освітнього процесу у вищій школі	2
12	Розглянути принципи реалізації основних положень Національної доктрини розвитку освіти	2
13	Підготовка до модульного контролю 2	2
	Разом:	26

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посіб. 3-тє вид., стер. Київ: Академвидав, 2009. 616 с.
2. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності. Львів: Видав. центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. 608 с.
3. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 486 с.
4. Педагогічна майстерність: підручник. За ред. І.А. Зязюна. Київ, 2004. 422 с.
5. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2006. 352 с.

Додаткова:

1. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Київ: «Знання», 2008. 568 с.
2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація. Київ: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 608 с.
4. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально методичний посібник. За заг. ред. Даниленко Л.І., Київ, 2007. 128 с.
http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3026/1/Sofiy_N_2.pdf

5. Педагогіка вищої школи. Навч. посіб. За ред. З.Н. Курлянд. Київ, 2005. 399 с.

6. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 1: Навч. посібник. За ред. О.В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. 624 с.

7. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. Кн. 2: Навч. посібник. За ред. О.В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. 552 с.

Інтернет-джерела:

1. Витоки педагогічної майстерності. <http://sources.pnpu.edu.ua/>

2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

3. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

4. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Київ, 2020. 71 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

Поточний та підсумковий контроль

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки. Поточний контроль включає усне опитування та/або письмові завдання відповідно до поточної теми заняття. Письмові завдання можуть охоплювати тести та розгорнуті запитання. Окрім поточного контролю, передбачено модульні контрольні роботи, що здійснюються у письмовій формі.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді екзамену. У екзаменаційному білеті міститься три запитання.

У разі роботи в дистанційному режимі, екзамен відбувається у тестовій формі з використанням віртуального навчального середовища MOODLE.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу

Під час освітнього процесу будуть застосовуватися форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, індивідуальні завдання, самостійна робота студента, консультації тощо.

У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE. Практичні заняття будуть проводитися за допомогою програми електронної комунікації Zoom, MOODLE. Поточна комунікація з викладачем може також здійснюватися за допомогою електронної пошти, а також через Viber.

Необхідне обладнання

У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE.

У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програми ZOOM, MOODLE (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

Критерії оцінювання

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
Модуль 1									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				
4	4	3	73	75	74	74	74	С	добре

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;
 САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;
 МК - модульний контроль;
 МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
 СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
 ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною шкалою, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
-----------------------	------------------------	----------------

90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

1. Педагогіка як наука, її об'єкт, предмет і завдання.
2. Характеристика головних педагогічних категорій.
3. Система педагогічних наук.
4. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
5. Методи науково-педагогічних досліджень.
6. Зародження писемності в країнах Стародавнього Сходу.
7. Виховні системи в епоху Середньовіччя.
8. Педагогічна думка епохи Відродження.
9. Загальна характеристика педагогічної думки епохи Нового часу.
10. Тенденції світової педагогіки XIX-XX ст.
11. Педагогічна думка часів Київської Русі. Перші педагогічні пам'ятки.
12. Розвиток педагогічної думки в епоху культурного відродження України.
13. Українська освіта та педагогіка наприкінці XVIII – на початку XX ст.
14. Становлення національної системи освіти. Особливості розвитку української педагогіки у XX–XXI ст.
15. Поняття про особистість та її розвиток, фактори розвитку особистості.
16. Роль спадковості, середовища й діяльності в розвитку особистості.
17. Особливості психолого-педагогічної взаємодії викладача зі студентами.
18. Особливості психолого-педагогічної взаємодії з особами з особливими освітніми потребами.
19. Історичні аспекти становлення інклюзивної освіти в зарубіжних країнах.
20. Суспільне значення педагогічної професії.
21. Педагогічна майстерність викладача, її складові компоненти.
22. Педагогічна техніка педагога.
23. Формування іміджу педагога як запорука його успіху в майбутній педагогічній діяльності.
24. Сутність, функції, особливості, принципи, критерії педагогічного спілкування.
25. Рівні й стилі педагогічного спілкування.
26. Бар'єри в процесі спілкування педагога.
27. Засоби комунікації педагога, їхня класифікація.
28. Міжособистісний простір у спілкуванні.
29. Функції мовлення педагога. Різновиди педагогічного спілкування.
30. Словесні дії педагога. Слухання (рівні, бар'єри, принципи).
31. Поняття про педагогічні конфлікти у педагогічній діяльності, їхня типологія, причини.
32. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту.
33. Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів.
34. Виникнення і розвиток дидактики як складової педагогіки.
35. Основні дидактичні категорії, концепції та системи.
36. Поняття про процес навчання, його структуру, компоненти, функції.
37. Принципи і закономірності навчання.
38. Зміст освіти у вищій школі.
39. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
40. Методи стимулювання навчальної діяльності у процесі навчання.
41. Методи контролю і самоконтролю в навчанні.
42. Поняття про інтерактивне навчання. Інтерактивні технології навчання.
43. Поняття про форми організації освітнього процесу.

	44. Форми організації освітнього процесу у закладі вищої освіти. 45. Вимоги до проведення сучасного навчального заняття.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано студенту по завершенню курсу.